

ELŐFIZETÉSI ÁRAB:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben bászor hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hetű és
 vasárnap utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre közértesítést
 vagy megőrzést nem vállal. Kérlek.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Helyes cím: Apáczai-utca 3. sz. ajtó.

NAGYVÁRAD, január 4.

Ujabb képkiallítás Nagyváradon.

Micsoda művészi mozgalom volt tavaly a képkiallítás alkalmával Nagyváradon! A kereskedelmi Csarnok termeiben mosolygó képeken futott végig a nap-sugár s ha valami még szebbet akart látni: akkor végignézte azt a lelkes hölgyközönséget, mely részint a napibiztosi teendőkben, részint a tárlat látogatásában csodálatos buzgalmat fejtett ki s igazi nagy lelkesedésre tudta ébreszteni a férfiközönséget is.

Szép napok voltak azok! A hogy visszaemlékezünk rájuk, elfelejtjük a lila égboltokat, a kék mezőket, pipi-piros fákat és zöld teheneket, melyek itt-ott riasztották a jámbor nézőket a falakról. Nem látunk mást, csak az igazán művészi alkotásokat — és a művészi alkotások hatását a közönség arcán.

Sókszor gondoltam arra, hogyan lehetne ezeket a kellemes napokat visszavarázsolni Nagyváradra? Ha volna csodátévő pálczám, egyszerűen menne a dolog: visszavarázsolnám a tavalyi képeket. De persze az megint igaz, hogy nincs olyan varázsvessző, a melylyel a tavalyi közönséget is vissza lehetne varázsolni. Mert a milyen magyaros a nagyváradai közönség a lelkesedésében, épp olyan magyaros ennek a lelkesedésnek a tüze is: kilobban, még mielőtt állandó meleget terjesztett volna, akár csak a szalmatűz.

Valami újat kell ennek a közönségnek nyújtanunk, a mi felébreszse kíváncsiságát is.

Ezt az újságot találta meg a nagyváradai művészeti mozgalom lelkes vezére: dr. Radó Ignác s a Szigligeti-társaság tegnapi gyűlése előtt elő is terjesztette rövidesen, pár szóval.

— Nézzünk körül itt Nagyváradon; hány uri család van itt, a melynek birtokában igen becses, igen értékes képek vannak? Vagy menjünk be egy-egy műpártoló aglegényünk szalonjába. Nem akarok nevetek említeni, de van akárhány, a kinél a berendezés legértékesebb része a falon van képek alakjában. Ki tud ezekről a sokszor igen értékes festményekről? Az illetőnek néhány ismerőse, a kik annyira megszokták már őket, hogy észre sem veszik értéküket. Aztán menjünk egy lépéssel tovább: Biharmegyébe, a vidékre. Itt is van uri család elég, a melyek lelkesednek a művészetért és a melyek szintén tartanak maguknál néhány értékes festményt. Ki ismeri azokat? Talán senki. Ezeket próbáljuk összegyűjteni Nagyváradon egy szép kiállításba. Nemcsak a képek fognak itt közönséget vonzani, hanem a képek tulajdonosai is. Éledni fog a művészet iránti lelkesedés, terjedni fog a műérdek és hogy a prózai oldalra is gondoljunk: emelkedni fog a képvásárlási kedv. Mit szólnak hozzá?

El voltunk ragadtatva az eszmétől. Így csakugyan lehetséges lesz Nagyváradon újra képkiallítást rendezni, még pe-

dig szép sikerrel. Fel kell karolni, propagálni kell a gondolatot!

Radó Ignácznak erre is volt megjegyzése:

— Itt vannak az újságírók, ők majd fognak róla írni s csinálnak reklámot a dolognak.

Hanem ezt már egyik újságíró nem hagyta szó nélkül.

— Irni irunk róla mindenesetre — ha muszáj. Hanem éppen az előbb olyan szépen kifejtette az eszmét az ügyvéd ur, hogy a cikk megírására legalkalmasabbnak tartom — dr. Radó Ignácot. Irja meg a felhívást a közönséghez ő maga, mi pedig majd a lapban csak bevezetéssel látjuk el a felhívást.

Dr. Radó Ignác persze nem azért ügyvéd, hogy ezt szó nélkül hagyta volna.

— Már édes lelkem, abból semmi sem lesz. Szidjanak engem a képkiallításkor, hogy miért olyan rosszak a képek, szidjanak a kiállítók, hogy miért olyan csekély számú a közönség, de az írásmért ne szidjon senki, ha nem nyerem meg a tetszését. Az újságírók már hozzá szoktak ehhez, hát csak tessék, vállalják el ezt is. Irjon minden lap önállóan.

Az újságíróknak nem volt valami nagy kedvük a cikkírásra. Ugy érezték magukat, mintha egy lenne mindenik abból a 26 szerzőből, a kik nem fogják megnyerni a Szigligeti-társaság pályadíját. Dr. Radó a halommal álló pályaművekre tekintett s megint támadt egy gondolata az újságírók biztatására:

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A csonkaorru ember.

Írta: Cyprián (Andor József).

Akkor láttam be magam is, mennyire elégtelenítheti a legszebb arcot is egyetlen hiány, mikor a csonkaorru emberrel megismerkedtem. Már akkor a negyvenes körül járhattott, de ősz haja és ezernyi ránczczal barázdált szomorú arca révén bárki hatvan évesnek tarthatta volna.

Kevés beszélt, mint mindazok, kik igaz bánatot hurczolva magukkal, fájdalmukat nem viszik piacra és lelküket nem bonczolgatják a köznapi emberek részvéttelen szeme előtt. Czínikus gunnyal, többnyire hallgatagon szemlélődött, talán czínizmusra hajtotta arra is, hogy teljesen beretvákozott. Mintha ki akarta volna hívni az emberek kíváncsiságát: Ide nézzetek! Nézzetek ide és forduljatok is mindjárt el. Egy félórú férfiu áll előttetek!

Valóban, a nemes vonásokat, az eszes

homlokot, a sötét szemet, ajkának puha, nőies meztisést mind-mind, a mi e sajátos férfi arcán szép vagy érdekes lehetett, a vonások és alkat összhangját összekuszálta, kegyetlenül megrontotta orrának csonkasága. Rézsütosan, jobbról-balra le volt basítva belőle egy darab, a közfal épen maradt, erős, vastag bőrkéreg képződött rajta, de azon is látszott egy vörös vonal, mely az eredeti vágástól származhatott.

Az épen maradt rész nemes, római formát mutatott, de eltorzultan, időtlenül, a gyöngéd szívüeknél részvétet, a gyöngé szívüeknél talán undort és borzadást ébresztve.

Mindazonáltal nem kerülte az embereket. Kihívó daczczal járt-kelt a világban, csonkaságát semmi mesterséges szerrel nem takargatta s úgy vélem, igen drága tapasztalatokat gyűjtögetett össze ily módon természetünk közös gyöngéiről. Senki barátságát nem keresve, megbecsülte azt, a mi önként kínálkozott s mi, fiatal fiúk, kik akkortájt heves vörtüektől tűzre és heves fantáziánk vad szárnyalását követve, viládförforgató eszméket hordoztunk keblünk mélyén, mi mindenkor szívesen láttuk a mi

saját külön kis asztalunknál e különös egyéniséget, ki szótlanulült helyén, szótlanul szür-csölgette borát s csak később, ha hangosabb lett a zaj és sürűbben esendültek össze a poharak, csak akkor tett egy-két megjegyzést sajtáságos, látványozott hangon, mintha szótlan beszélne keresztül. Ilyenkor elhallgattunk és figyeltünk rá. Mert igaz bölcsesség, mély emberismeret és czínizmussal palástolt jóságos szív hangzott felénk, szenvedésekben leszűrdött életigazság, melyet körülfogott, át meg áthatott a lelkében őrzött titok homálya.

Egy este közénk rontott a piktor fekete redingetba bujtatott alakja. A világ legelegánsabb fehér selyem-nyakkendője díszítette galléját és teveszőrszínű mellényén úgy ragyogtak a gyöngyházgombok, mintha gazdjuk boldog arcával és szemével akarnák a hiábavaló versenyt fölvenni.

Mert piros arca és barna szeme csak úgy sugárzott valami beiső gyönyörűségtől, kis bajusza merészen fölütve kunkorodott mosolygó ajka fölött és az a gyorsaság és hév, melylyel kezünket szoronsatta, csak oly boldog ember-

FÜCHSL TESTVÉREK bornyakkereskedő cég

Nagyváradon, Alapított 1850

Kádár János, Fő-utca. Várnay Béla, nagypiacz-tér. Weisz Gyula, Szacsavay-utca. Hartmann Aladár, Gilányi-sor. Kiss Károly, (Janky A. utóda Szt. László-t.) Mandel Ede, Kert-utca. Stern Soma, Nagyteleky-utca. Rosinger Sámuel, Kossuth-u. Wagner és Luy, Bémer-tér. London J. Jakab, Szacsavay-u. Schönberger Herman, Zöldfa-u.

Elsőrendű asztali ó bor literes palackokban 45 krajczár (palackbetét darabonként 5 kr.)

Pecsenye- csemege- és gyógyborok megrendelésre lepalackoztatnak.

Telefonszám: 106

Telefonszám: 106.

A cég csak oly palackok tartalmáért szavatol, melyeknek ezimkéje, kupakja és dugója a cég fenti bejegyzett védjegyét viselik. 258 9-10

— Uraim. Nem kívánom én, hogy potyára dolgozzanak. Itt a Szigligeti-társaság pályázata lelkesítő példának; ezenél én is pályázatot hirdetek a képkiallítás érdekében irandó cikkekre. A melyik lapban a legrosszabb cikk fog megjelenni, az fogja közzétenni a Szigligeti-társaság pályázatán pályadíjat nem nyert drámákat.

(— Es a nyertest is, súlyosító körülmény gyanánt; szólt közbe valaki, a kit aztán az elnök egy szigorú tekintettel leintett.)

Az újságírók megszeppentek kissé a pályázattól, de aztán csupa restelkedésből belementek. Utóvégre egyik sem akarta elhinni, hogy ő írja a legrosszabb cikket.

A Tiszántul semmi esetre sem lesz ez a pályanyertes lap. E sorok írója volt u. i. olyan ravasz, hogy legyorsírta dr. Radó Ignácnak saját szavait s cikkünkben azokat közöljük szóról-szóra. Ki tudná az eszmét jobban propagálni, mint maga dr. Radó a saját szavaival? S ki hiszi, hogy Radó a saját szavait fogja a legrosszabb cikknek minősíteni?

Ezzel beajánlván az eszmét a közönség figyelmébe s felkeltvén az érdeklődést, mindjárt teszünk néhány konkrét indítványt is.

A képtárlat rendezésére legalkalmasabb lenne ismét a Szigligeti-Társaság, még pedig annak tavaly oly fényes sikerrel működött bizottsága. Ezzel meg lenne az egésznek reális alapja is. A képek idekölsönzésére fel kellene kérni a művészet fenkölt lelkű nagy mecénását: dr. Schlauch Lőrincz bibornokot, a kaptalan tagjait, sőt a Muzeumot is. És a Muzeumnál tartván, megjegyezzük, hogy nem volna helytelen a képkiallítást képzőművészeti kiállítássá bővíteni és egyéb műtárgyakat: szobrokat, ötvösműveket is kiállítani. Az iparművészet egyelőre még kizárva maradna, csupán az ötvösséget vonhatnók be. A műtárgyak szállításának költségeit természetesen a

társulat viselné s azok megtérítésére mérsékelt áru belépti jegyet lehetne kibocsátani.

A legnehezebb és legkényesebb feladatot, a képek és műtárgyak kiválasztását végezze egy szűkebb körű zsűri; minél kevesebb tag, annál jobb: annál kevesebbet ér a neheztelés.

Mert arra el lehetünk készülve, hogy neheztelés nélkül nem fog menni a dolog. Neheztelni fognak a mellőzöttek, mint a hogy rendesen neheztelnek. De ez nem riaszt bennünket s ne riaszsa dr. Radó urat sem. Utóvégre a neheztelők panasza is — reklám lesz s az is hozzá fog járulni a bizonyos fényes sikerhez.

—r.

Megtámadott megyei választás.

Szatmárvármegye legutóbbi közgyűlésén megjelölt választások egy része ellen Bay Lajos és Luby Béla országgyűlési képviselők felelősséggel fognak élni. Különösen a szolgabírói választások miatt nagy az elkeseredés a függetlenségi párt körében, mert Komoróczy Iván nagybányai szolgabíró, minden ok nélkül kibuktatták, csak azért, mert a függetlenségi pártnak egyik legbuzgóbb híve.

Délafrikai helyzet.

Megint szélsőséget jeleznek a Dél-Afrikából érkező táviratok. Az angol lapok az újv alkalmából mind annak a reménynek adnak kifejezést, hogy ez az áldatlan háború ebben az évben véget fog érni. A »Daily News«, a liberális ellenzék orgánuma azt írja, hogy az angol népnek vezetnie kell ebben az évben azért a nagy bűnért, melyet elkövettek az által, hogy a koncentrációs táborokban 1901-ben 11,000 búr gyermeket hagytak kegyetlenül elpusztulni. Ez a tény — mondja a nevezett lap — kitörülhetlen szégyenfoltot képez az angol nép történetében. Ugyancsak a »Daily News« leplezi le azt a különös eljárást, melylyel a harctéri híreket elferdítik, illetve elhallgatják. A lap konstatálja, hogy Délafrikából érkezett magánlevelek szerint Kuruman és

Roshof ismét a búrok birtokában van, pedig e helyeket másfél évig angol helyőrség tartotta megszállva. Hogy a kiűrités mikor és hogyan történt, arról otthon Angliában senki se tud. Vagy Kitchener ur felejtette el a dolgot a hadügyi hivatalnak jelenteni, vagy pedig ez tartotta feleslegesnek a jelentést Londonban közzétenni.

A politika kulisszái mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, jan. 4.

Elhangzottak az ujesztendei beszédek és a szabadelvűpárt terminológiája egy röpke kifejezéssel szaporodott meg ismét:

»Ütött a tizenkettedik óra!«

A kongásnak utolsó hanghulláma is elült. Cselekedjünk frissen, gyorsan. A cselekvésre való hajlam a végső órában lepet meg bennünket, a mikor bele kell mennünk bármilyen megoldásba, mert hogy az idő sem engedi, hogy az önállóság felé a legapróbb lépést is megteheszük.

Igaza van Széll Kálmánnak. Ütött a tizenkettedik óra, kongása elrezdült és bent alatt pihen immár az önálló vámterület.

(Bizantinizmus.)

Ujév napján a miniszterelnök budavári palotájának vidékén élénk élet uralkodott. A kényelmes hintók és fogatok szakadatlan sorban szállítottak a gratulálókat. A sok közül két hintó ugyanabban az időben állapodott meg a porta előtt. Az egyikből Ivánka Oszkár szállt ki, a másikkól Szemere Miklós. Ivánka Szemeréhez lejt és gratulál:

— Nem kívánok teneked Miklósom, a tavalyinál boldogabb esztendő!

A két ur, az egyik a pisztoly, a másik a kártya mestere a szőnyeges lépcsőn a fogadó terem felé halad. Sokan vannak már együtt és a sokadalom legközepeán a főminiszter Széll Kálmán áll, oldalán apró unokája a hat-hét éves Bernrieder Feri.

Es a bizantinizmus orgiáit üli. Ex miniszterek és a párt korifeusai hódolnak a miniszterelnök unokájának, a legfiatalabb Herbertnek.

től származhatott, ki önmagával és a világot megalkotó minden lényvel meg van elégedve.

Megindult a kérdések özöne és a piktor, a győztes hadvezér nyugalmával várta végét a kötekedő szózuhatagnak.

— Talán új díjat nyertél?

— Talán Lotz átengedte az országház fekvőit?

— Talán a párisi Szalon ünnepélyesen fölszólított műveid külön kiállítására? Talán így, talán úgy, a művész titokzatosan mosolygott, belenyúlt mellényzsebébe, kis bársony tokocskát húzott elő és káprázó szemüke előtt ott ragyogott két igazi, valóságos arany karikagyűrű!

— Itt van! Nézzétek! Bámuljatok! Pukkadjatok meg! Ez az iczi-piczi az övé! Gondoljátok el, micsoda kéz az, a mire ilyen liliputi gyűrű fölmege. Esküszöm nektek, becsületzavamat adom nektek, hogy bő ez is! A ki nem hiszi... Nem, nem, magam se hittem, hogy ilyen kis kéz van a világon és hogy ez a kis kéz az enyém lesz. Ugy van, ti szegény, boldogtalan lények, úgy van, meresszétetek csak a szemetek, gyakoroljátok jól be, mert ha őt magát meglátjátok... tyhú, valakit meg kell csókolnom!

A véletlen szeszélye egy kívánta, hogy ez a valaki éppen csonkaorru barátunk legyen. A piktor átölelte és ott csókolta, s hol érte.

— El tölem! — kiáltotta rekedt hangon és szinte fuldokolva. — Mi közöm boldogsá-

godhoz? És általában akárki boldogságához mi közöm? Ezeket a ráncokat, a mi et a boldogtalanság vágott arczomba, sohase érintse boldog ember ajaka. Új le és ne kérkedj! Imádkozzál inkább, hogy bőrdet el ne éktelenítse valami Isten csodája, betegség! Mert te mindig szeretni fogsz, te lány szívű kölyök, de változoz arczod ragyássá, üssék ki a félszemed, vagy... eh, mi közöm az egészhez. Hígyj, a mi akarsz, légy boldog, de engem hagyj békével!

Az én kíváncsi érzékem azonnal megsejtette, hogy itt a régóta várt kedvező pillanat, melyen e sajátságos ember titkát megismerhetjük.

A csonkaorru ember, kit egyébként Oláh Dénesnek hívták, bort öntött poharába és egy hajtásra kiitta. Aztán párszor végighuzta kezét homlokán, mintha segíteni akarna emlékezetének, végül csöndes hangon, de a melyben egy emberi szív minden érzése rezgett, kezdett beszélni.

— Tíz év előtt olyan voltam, mint ti. Nem, különb voltam! A fővárosi gőze-pora nem ette le arczomról a fiatalág tüzét, a vendéglő és kávéház füstje nem ette be magát porusaimba. Isten szabad ege alatt nőtem föl, fényes erdők, zúgó patakok között, kényerem saját földemem teremtett s nyaranta buzakalászok között sétálva, mosolygott reám a sugárzó ég és tél n át hegyekre kapaszkodva, térdig gázoltam a hóban egy-egy fenevad után. Volt ott minden, fiuk, síkság, hegy és völgy, sziklából

fakadó forrás, gyorslábú szarvas és otromba medve, a csalogány se hiányzott, poéta barátom, különben énekelve mint ti összevéve. Csak éppen civilizáció nem volt, hazugság nem volt, festett arczok és feslett szívek nem voltak. És volt és most is van egy régi templom, megbámulnád, régészem, és írni is róla, régi pap misézett benne, hosszú, ősz haja és szelíd szemü agg és hallom most is a régi orgona kopott és a régi kántor megviselt hangját.

Oh, fiuk, az én szerelmem! A gondolat édes rabszolgasága, a vágyak boldog szabadsága, az álmok pompás, színes szövődése! Ez volt! — És ő maga! Elrejtve, visszavonulva él a világtól, titkolt maga által se észrevéve fejlődött, növekedett lelkének kincses háza, a tudás nem homályosította el üdeségét, a szerelmet nem könyvekből tanulta, hanem mert szeretnie kellett, a mint illatoznia kell a virágnak, ha eljön a tavasz, mézet gyűjteni a méheknek, énekelni és fészket rakni a madárnak.

Nem kezdem újra, ne féljetelek. A véghez közeledem. Ma tíz éve, dal volt és sugárzó nap küzködött a torayosuló felhőkkel, szokásom szerint ellátogattam hozzájuk. Ragyogó arczom fölülmulta az eget, mert semmi, de semmi feihő nem látszott sem közelről, sem távolról.

A konyhában találtam. Akkor már többször tartózkodott és foglalkozott itt, gyakorolta magát, hisz úgy volt, hogy nemsokára... Szóval: bementem. Nevetve fogadott, nagy téstávágó kés volt a kezében s tréfás fenyegetéssel elém tartotta.

— Szakasztoltan olyan merész a nézése, mint a nagyapjé — jegyzi meg az egyik kegyelmes ur.

— *Es homlokának domborulata olyan mint a Vörösmarty Mihályé volt* — toldja hozzá a másik.

— *Hát kis öcsém* — kérdi a harmadik értünk-e már a politikához? Mondjad csak, milyen párt az, a melyik most a nagyapánál tiszteleg?

— *A mamelukok* — veti oda a kis fiu nagy bátran.

Általános meghökkenés. A hatást azonban áthidalják. Andrassy Gyula fia lép elé és bele fog az üdvözlésbe.

(A pártok álláspontja.)

A függetlenségi és 48-as párt ujesztendei fölvonulása elmaradt. Kossuth Ferencz, a párt vezére beteg. O egyébként a szükség törvénynyel szemben az elvi álláspontra nézve már nyilatkozott. Es ezt a párt is magának fogja vallani.

A párt és beteg vezére azonban ugy látszik, beérik az elvek fenotartásával.

Ma még különben senki sincsen tisztában azzal, hogy Széll Kálmán voltaképpen mit is akar. A pártok már a pénzügyi bizottság tárgyalásánál azt várják, hogy ott közelebbi részletek jutnak nyilvánosságra a kormány elhatározásai felől és ahhoz mérik majd a maguk álláspontját.

(A király haragszik.)

A király haragszik. Ezt írják a lapok innen is, tulnan is. A bécsi zsoke-klub kártyajátékán ütközött meg, a melynek szenzációssá vált bakkarátjában egyik unokaöccse, a branzai herceg is részt vett. A zsoke-klubnak tavaly egy másik hírhedt játéka is volt. Abban is százezrek estek és a vége, hogy Grosswenz, a bécsi angol nagykövetség titkára föbe lötte magát, mert adósságát rendezni nem tudta.

Nagyobb stílu játék volt nálunk is a Nemzeti Kaszinóban a tavasszal. Ebben egy fiatal mágnás, Sz. gróf 600.000 koronát vesztett.

Janus-arcz II.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Nem hagyhatom szó nélkül a dr. Fodor Gyula ur cikkét, melyben kissé sántítva argumentál a »Szabadság« január elsei számában és nagyon is gyöngén védi álláspontját a romániai zsidókérdésben, minthogy nem is védheti másképpen, mert nincs alapja rá.

Abban cikkirő: Fodor Gyula urnak igaza van, hogy — fájdalom — nem rendelkezünk elegendő eszközzel minden nyomor enyhítésére; de minden jóra való hazafi első sorban a saját nemzete fiait, — tehát ez esetben a székelyeket s azok jogait védje s azok felé nyújtsa első sorban segítő kezét.

Félek, hogy nagyon téved, aki azt hiszi, hogy a romániai zsidók hitük miatt lettek »martyirokká«, — ez a tiszta, szent szó talán nem is illeti őket? A szabad vallás-gyakorlás idejében a 20-ik század elején pusztán a vallásért nem üznek ki senkit hazájából!

Tiszta hitem és meggyőződése, hogy minden becsületes s a műveltség európai nivóján álló nemzet, így a román is, nem támad ellene ok nélkül saját fiainak; éppen a románok nem, akik testben, lélekben összetartó testvérei egymásnak, más ellenséges, vagy nem ellenséges nemzetekkel szemben is.

Hanem bizonyára azok a romániai zsidók már nem voltak románok, hanem csak zsidók; kiszípolozói azon nemzetnek, mely istápolta őket, hazát hajlékot adott nekik s mint ilyenek hűtlen fiai a hazának, árulói annak.

Ily esetben, bár nagyon szép erény az a mélységes felebaráti szeretet — de mégis, mintha valamelyes kicsinyke bünpartoló színe-zete volna annak a nagy felbuzdulásnak.

Voina csak a székely kérdés is hasonló a romániaihoz, nem utalnak a segítség kezdeményezését a magyar katolikus főpapságra s a főrendekre.

A mi a szerencsétlenek segélyezését, a jótékonytárgy iránti, igen is a magyar katolikus főpapság mindig a legelső előtt járt s fog járni ezután is utólrhetlenül.

Tótk E.

UJDONSAGOK

Barabás Béla Nagyváradon.

Még élénk emlékezetünkben van az október 3-iki országgra szóló nagy esemény lázas izgatottsága, mikor Nagyvárad város független polgársága Barabás Bélát választotta e város országgyűlési képviselőjévé.

A város új képviselője azóta nem volt e város falai között. A képviselőválasztás után csakhamar ismét küzdelemre készült a polgárság, a városatya választásra. Barabás Béla addig nem akart Nagyváradra jönni, amíg ez a harc el nem dől, nehogy valaki kortes utnak mondhasza idejvetelét.

Most azonban már elsimultak a politikai harcok hullámai s legközelebb közzénk érkezik városunk új képviselője.

Mint értesítünk dr. Barabás Béla a jövő szombaton január 11-én a délutáni budapesti vonattal jön Nagyváradra. Ez alkalomra nagy fogadó bizottság alakult, hogy minél imponzansabb legyen a fogadtatás.

A vasuti pályaháznál a város nevében, értesülésünk szerint Rimler Károly polgármester-helyettes üdvözli, mint a város közönségének képviselőjét.

A bevonulás szintén ünnepélyes lesz.

Este 5 órakor a Fekete Sas nagytermében dr. Barabás Béla beszédet tart, amelyben köszönetet mond megválasztatásáért.

Ugyancsak tervbe van véve, hogy nagyobb szabásu fáklyás zenével is megtisztelik Barabás képviselőt.

Este a Sasban társas-vacsora zárja be az ünnepélyt.

Másnap, vasárnap dr. Barabás Béla látogatásokat tesz a város előkelőségeinél.

*

A következő meghívót vettük:

A nagyvárad 48-as és függetlenségi párt választmánya holnap, január 6-án este 6 órakor értekezletet tart a 48-as kör helyiségében dr. Barabás Béla képviselőnk fogadtatásának módozatai tárgyában, a melyre a párt választmányának tagjait meghívom.

Szokoló Tamás,
pártelnök.

Hallom, csöndesen fiuk, hallom most is és sohasem feledem enyelgő hangját:

— Ne merjen hozzám nyulni. Megvágom!

De oly mosolygó, oly édes, oly ellenállhatatlan volt és én oly szenvedélyes, oly boldog fiatal gyerek, hogy — hisz sejtetitek — hebehurgyan felé rohantam, éles fájdalom, káprázó szemem előtt vérsugár szökött föl . . . és itt vége. A szerencsétlenség megtörtént. Ha van közelben orvos, talán megment, de a szomszéd városból kellett hozatni s mire kijött, már késő volt. Így maradtam csuffá és szerencsétlenné téve mindörökre. Általa csuffá és általa szerencsétlenné, ki egy volt velem, lelkem jobb, tökéletesebb fele.

Megéreztem, hogy boldogtalan lenne velem s az én szerelmem az én boldogságom árán sem tűrhette az ő szenvedését. El kellett felednie engem és bizonyosan el is felejtett. Otthagytam ősi birtokomat, föl tudjátok-e fogni, mit jelent, hogy zsidó bérlő szípolozza az ősrégi földet s eltüntem hazulról, el búcsuszó, el hirdadás nélkül, mivelhogy gyöngének éreztem magam vele szemben.

Mindnyájan hallgattunk.

A csönd azonban nyomasztóvá kezdett lenni és egyikünk sem merte banális szóval megszakítani. Maga az elbeszélő szakította meg.

Fölrzrent tündéséből és érdes hangon szólt:

— Beszéljen most más, más történetet. Ne higgyétek, hogy vigasztaló szavakat varok. A szó annyit ér a szívemnek, mint a halálos

seben az angol flastrom. Rajta, György töröld meg a szájadat és mondj valamit. Ha a női hűségről akarsz beszélni, figyelni fogok.

— Valóban, a női hűségről fogok beszélni — mondta György, a régész és szószerint teljesítve a parancsot, megtörülte száját — és ha nem csalódom, figyelni is fogsz. Még a nyáron tapasztaltam ugyan, de ha tíz év nem hosszú idő a feledésre, miért legyen az hat hónap? Igenis, tudjátok, hogy a nyáron a fel-földön barangoltam. Ott bujtam a régi templomok padlását és fotografus masinámmal fölfegyverkezve, lekaptam egy-egy reneszánsz-kori ház homlokzatát. Volt ott minden, fiuk: síkság, hegy és völgy, sziklából fakadó forrás, gyorsabú szarvas és otromba medve, csak éppen civilizáció nem volt. És volt egy régi templom, régi pap misézett benne és a régi orgona mellett régi kántor énekelt kopott, megviselt hangon . . .

Visszafojtott lélegzettel figyeltem. A régész változatlan hangon beszélt, de szeme mereven tapadt a csonkaorru ember arcára. Ez lán-golt és megint elsápadt, ajka remegett és nagyot ütött öklével az asztalra:

— Ha ott jártál volna, hallgass, fiu! Ha játékból ismétled szavaimat, torkodra forrasznom.

— Nem tudom, hogy ott jártam-e — folytatta rendületlen nyugalommal György — csak azt tudom, hogy nem tosz torkomra forrasztani semmit. Te eimondtál egy történetet, én eimondok egy másikat.

A kórusról lenézegetve minden nap, kivétel nélkül, megakadt a szemem egy karcu, feketeruhás leányalakon. S ha mise végén elhagyta a templomot, mindig utóljára hagyta el, nem győztem betelni arcának nem szépségével, hanem nemes méltóságával, a fájdalommal, a szenvedéssel, mely megtisztultan rajzolódott le a halvány vonásokra. Kit gyászolhatott? Ki érdemelhetette ki e szenvedést? Ki ölte ki e barna szemből a boldogság ragyogását? Meg kellett tudnom és meg is tudtam.

Elhallgatott. Mindnyájan éreztük, hogy valami készül.

— A régi plébánost vettem tehát elő — folytatta tovább — a régi plébánost, ki egyébként vendégszerető gazdám is volt. Megndtam a szép, igenis, még mindig szép szöke leány mélységes gyászának okát és ugy adom elő, a mint hallottam. Az öreg plébános, ősz haju és szelid szemü ifju agg, sokáig nézett reám, mintha azon csodálkoznék, miért érdeklődik a régi siremlékek és freskók kutatója az emberi szív szenvedései iránt; aztán olyan hangon kezdett beszélni, a miből nyilván kiértett, hogy egész szívvel átérzi annak csalódását, a kinek történetét elmondja:

— A férfihűség áldozata ő! — mondta szomoruan eltűnődve. — Soha jobb, tisztább, ártatlanabb szívű leány nem nővekedett föl szemem előtt és a férfi, ki e szívet megnyerte, azt hittem, öcsém, sokáig azt hittem, hogy a férfi is méltó lesz hozzá . . . De nem,

A Katholikus Szabad Liceum.

Mult hó közepe óta lázasan dolgozott a katolikus kör által kiküldött bizottság, hogy a Katholikus Szabad Liceum előadási tervzetét végleg megállapítsa. Sok nehézséget, sok akadályt kellett legyőzni, míg végre sikerült a műsort úgy összeállítani, hogy megnyerje a közönség tetszését és a fényes kezdetnek méltó folytatása legyen. Eleinte pusztán előadásokat terveztek; de különösen a kath. kör igazán előkelő hölgyközönségére való tekintettel, de meg hogy az egésznek díszesebb külsejt is adjunk, bevonta a bizottság Nagyvárad énekes- és zeneművészeinek közreműködését is. A liceumi előadások két csoportba soroztattak: lesznek matinék vasárnapokon és bőjti esték a nagybőjti csütörtök estéken, mind a főgymnázium dísztermében. A matinékon irodalmi, természettudományi, művészeti és zenetörténeti előadások lesznek, míg a bőjti esték anyaga a társadalmi kérdések köréből kerül ki.

Az előadások sorozata a következő:

- Jan. 19. Matiné a főgymnázium dísztermében d. e. 11 órakor.
- Február 2. Matiné d. e. 11 órakor.
- Február 13. Bőjti estély este 6 órakor.
- Február 27. > > > >
- Márczius 13. > > > >
- Márczius 16. Matiné d. e. 11 órakor.

Előadókként szerepelnek: özv. dr. Személy Kálmáné Grócs Béla prépost kanonok, dr. Kováts S. János keresk. iskolai igazgató, dr. Krüger Aladár ügyvédjelölt, dr. Némethy Gyula theol. tanár, Fálffy Béla főrealisk. hittanár, dr. Szemethy Géza pápai kamarás, dr. Vucskics Gyula plébános és még közeletünk három kitűnősége, a kik szintén megígérték közreműködésüket, de egyelőre meglepetésnek tartja fenn neveiket a bizottság. Szavalattal szerepel Sebő Mihály ügyvédjelölt, énekekkel Amon Margit, Klousatsek Margit, Tucsék Ferenczné, Krüger Jenő, Makay József, továbbá a székes-egyház énekkara női és vegyeskarral, zenével Tucsék Ferenczné, Nevoráll István és Szma-szenka Ernő. Egyelőre még ez a névsor sem teljes, mert tárgyalások folynak Nagyvárad egyik kiváló zeneszerzőjével, valamint a nagy-

várad leányvilág egyik bájos tagjával, kik szintén valószínűleg közre fognak működni.

Az itt felsoroltak közül többen nem az előadásokon, hanem az április hóban rendezendő fényes zárünnepélyen fognak fellépni. Ennek műsora még csak nagyjából van készen, azért egyelőre csak a Szabad Liceum előadásaira (matinéokra és estélyekre) bocsátatnak ki a meghívók, míg a zárünnepélyre külön meghívók készülnek.

A szereplők végleges és teljes névsorát a meghívón fogják közzétenni s a meghívók még a jövő hét folyamán expedíáltnak fognak. A matinék és estélyek részletes műsorát azonfelül az illető napon a lapok is közölni fogják.

TÁJÉKOZTATÓ.

- Jan. 7. Közigazgatási ülés a vármegyén.
- Jan. 9. Városi közgyűlés.
- Jan. 22. Választmányi ülés Kath. Körben.
- Jan. 26. Szigligeti-társaság felolvasó ülése a kir. kath. jogakademián.
- Jan. 26. Kath. Kör. közgyűlése.
- Jan. 19. Katholikus Szabad Liceum matinéja a főgymnázium dísztermében d. e. 11 órakor.
- Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgymnázium dísztermében d. e. 11 órakor.
- Febr. 13. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye a főgymnázium dísztermében este 6 órakor.
- Febr. 27. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye a főgymnázium dísztermében este 6 órakor.
- Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum bőjti estélye a főgymnázium dísztermében este 6 órakor.
- Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgymnázium dísztermében d. e. 11 órakor.
- Apr. 5. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

* **Vizkereszt.** Holnap, hétfőn ismét ünnepet ül a r. kath. egyház, Vizkereszt napját. Három királyok ünnepeinek is nevezik e napot, annak az emlékeztetésére, midőn a keleti csillag által vezetve a három király ajándékokkal kedveskedve felkeresték a kisded Jézust s leborulva imádták. A templomokban már ma délután végzik a vizszentelést, azonkívül szokásos az ajtók fölé az évszámot és G. M. B. (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) betűket felírni a három királyok emlékére. A templomokban ünnepléses istentiszteletek lesznek az ünne-

alkalmából, amelyek alatt gyűjtést rendeznek az afrikai missiók segélyezésére s a rabszolga kereskedés megszüntetésére.

* **A Szigligeti-társaság felolvasó üléséről** tegnap azt irtuk, hogy január 19-én lesz. Mint értesülünk, Rád Odön elnök a Szigligeti-társaság e felolvasó ülését január 26-ikára tette át.

* **A Szacsavay szobra.** A Szacsavay-szobor ügyében, mint annak idején irtuk, Mihely Adolf törvényhatósági bizottsági tag azon indítványt tette, hogy a Rimánóczy-féle alaphól kölcsön veszik a szobor felállításához még szükséges összeget s az évenként megszavazott 1000 koronából törlesztik a kölcsönt. Rimler Károly polgármester egész odaadással vette kezébe a szobor ügyét. Ertekezett egyik első-rangu budapesti művészszel, a ki teljesen ingyen elkészíti a mintázást és költségtétét. Megállapodásra kell azonban jutni arra, hogy hol és milyen méretben lesz a szobor felállítva.

* **Egy elzúllott ifju.** Egy szerencsétlen ifju: Schenk Lajos volt segédjegyző viselt dolgaival foglalkozik ismét a Rendőri Közlöny. A csehi jegyzőségél volt mint segédjegyző s egy kiküldetés alkalmával a betfiai bírótól átvette a beszédett közköltőt, de nem számolt el vele. Most csalásért országosan körözik.

* **Ujabb egy milliós kölcsön.** A városháza felépítése után Nagyvárad város pénztára teljesen kiürül, mert az összes cselekvő tőkéjét a városháza építéséért kell fizetni. Azonban Nagyvárad nem térhet ki egyes újabb szükségletek elől. Ilyenek az iskolák építése és a villamos világítási telep felállítása. Rimler Károly polgármester-helyettes már gondoskodott, hogy ezekre megfelelő kölcsönt kaphasson a város. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal szóbeli uton megállapodásra jutott, amire aztán írásban kereste meg a tanács a pénzünetet. A válasz már meg is érkezett. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tegnap a következő megkeresést intézte Nagyvárad város tanácsához:

Mult hó 27-én kelt becses felhívásának és mellékleteinek birtokában, van szerencsénk a tekintetes czmet értesíteni, hogy elvben teljes készséggel vagyunk hajlandók úgy az iskolai épületek emelése céljából felveendő 300,000 korona, mint a köz- és magánvilágítási telep építésére felveendő 700,000 korona kölcsönt a város közönségének rendelkezésére bocsátani.

Mielőtt azonban ez ügyekben érdemlegesen nyilatkoznánk, van szerencsénk a tek. czmet felkérni, hogy a következő adatokat velünk közölni sziveskedjék, nevezetesen:

1. mily jövedelmek vannak lekötve a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál fennálló 980,296 korona és 2.586.139 korona kölcsönök biztosítására és

2. mily jövedelmek költetnének le az újabb felveendő 300,000 korona és 700,000 korona kölcsönök külön biztosítására.

Megjegyezzük, hogy ezen adatok ösmerete után mindkét kölcsönre együttesen, tehát 1 millió korona kölcsönre nézve lesz szerencsénk ajánlatunkat előterjeszteni azon feltetésben, hogy az egész összeg egyszerre fog elszámoltatni.

* **Eljegyzés.** Vidosits Gyula, szerkesztőségünk régi érdemes és tevékeny tagja eljegyezte Ferenczy Rózsikát, özvegy Ferenczy Andrásné bájos és kedves leányát Zilahról. A midőn örömmel közöljük e kedves hirt szerkesztőségünknek csaknem legrégebbi tagjáról, legyen megengedve, hogy e hirhez hozzáfűzhessük őszinte jókívánságainkat és gratulációinkat.

* **Közigazgatási ülés a megyeházán.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága a holnapi ünnep miatt kedden délelőt 9 órakor tartja rendes havi ülését.

nem beszélék róla többet. A férfinál, éppen a leány keze által, oly baleset történt...

Oláh főngrott helyéről és előre hajolva, hörgő hangon kérdé:

— Miféle baleset?

György elutasítólag legyintett kezével.

— Nem mondta, tehát én sem mondom.

Oly baleset történt, mely elrutította arcját. És képzelje el, egy férfi, erős, büszke, okos, minden lelki jóval fölrüházva, nem tudta megbocsátani, hogy megrontotta külső, mulandó szépségét! Elment, eltűnt, világgá futott, talán elpusztította magát, itt hagyva a lelkifurdalás, a bánat, az emésztő szerelem martalékául ezt az ártatlan teremest.

Ugyan mi tartaná fönn e gyöngéd leányt, ha nem élne szívében a remény, hogy még visszatér hozzá a férfi, visszatér hozzá tíz hosszú év után, hogy boldoggá tegye őt, megbánván tévedését, lemosva, letörölve hiúságát. Mert hisz remél és imádkozik és a Gondviselés nem hagyja el... E dolog történt Szilfávnán, a leány neve...

— Evi!

Velőtrázó sikoltás hallatszott. Egy pár szék földült, a mint egy ember, arcából, önmagából, egész valójából kikelve, előre rohant. Félrelőköt mindayájunkat utjából és senkivel, semmivel nem törődve, rohant Györgyhez. Megragadta és megrázta vállát és fildokolva, egész testében remegve, ismételte az egyetlen szót, mely rándzva az életet, a boldogságot, a mindenséget jelentette. — Evi! — ugy-e, Evi! — Es György most már levette mesterköl-

közömbösségét, félig mosolyogva, félig könyezve hajtogatta fejét, míg mi mindayáján, kik ott voltunk, egymásra nézve, mondhatlan, de örömmel teli zavarodással élveztük a Gondviselés csodálatos, áldó kezének e munkáját. Az a nagy komor ember sirt, zokogott, könyezett és csaknem összeroskadott a hirtelen jött öröm forró áradatában, elkapta György kezét és szenvedélyes erővel ajkához szorítva, suttogta: — Hát vár rám? Hát szeret? Hát nem undorodik tőlem?

— Vár rád és szeret: siess és ne késél tovább!

Mintha álomból ébredt volna, fölriadt és gyors mozdulattal nyult kalapja után.

— Vár rám! Ne tartsatok vissza! Te — igen, te ölelj meg, s mindig ily boldog légy, mint én!

A piktorhoz ment, magához szorította ott, a vendéglőben, ott, az emberek szemeláttára, mivelhogy a boldogság soha, de soha nem látja a világ irigy vagy kíváncsi tekintetét. Es elrohant, kábultan, de könnyebbülten. A régész ocsudott föl először és poharát kiürítve, nyugodt hangon mondá:

— Es mégis az öreg papuak volt igaza. Az ő hiúsága szenvedett sérelmet, nem a leány irtózott tőle, hanem ő saját magától. S azt az irtózatot olvasta ki a leány szeméből, a részvétet, megbánást, a szomorúságot így ismerte félre, a mint mi is akárhányszor a részvevő szemben saját nyomoruságunk gonyos visszatükrözését látjuk.

* **Radnai püspök felszentelése.** Megemlékeztünk már róla, hogy a decemberi pápai konzisztóriumban megtörtént *Schlauch* bíbornok új segédpüspökének, *Radnai Farkas* praelátusnak praecónisatiója. Ez alkalommal az *europosi* (Kis-Ázsia) régi püspöki cím lett neki adományozva, erre fogja őt — a pápai bullák megérkezése után — felszentelni *Schlauch* bíbornok. A felszentelés január 25-én Budapesten a központi papnevelő-intézet kápolnájában fog végbemenni s a felszentelésnél mint consecráló püspökök báró dr. *Hornig* Károly veszprémi püspök és dr. *Belopotoczky* Kálmán tábori püspök vesznek részt.

* **Pályázat jegyzőségre.** A *szenljóbbi* körjegyzői állás lemondás folytán megüresedett. A pályázati kérvények január hó 20-ig a székhelyi főszolgabíróhoz küldendők.

* **Adókedvezmény egy gyárnak.** A Moskovus Mór és fia szeszgyári cég egy vegyészeti gyárat állítottak fel, amelynek az a célja, hogy a külföldi gyógyszereket és vegyészeti cikkekét kiszorítsa az országból. Az államtól kedvezményekben is részesül, nem régen pedig Nagyvárad városához folyamodott városi adómentességért és kövezetvám-mentességért. A kérvényt a pénzügyi bizottság tárgyalta s véleményezi, hogy 10—15 évre városi adómentességet adjon a város. Kövezetvám-mentességet azonban nem véleményez a bizottság, mert nem lehetne ellenőrizni, hogy melyik anyagot szállítják a szeszgyár és melyiket a vegyi gyár részére.

* **Tűz a Gyár-utcán.** Tegnap éjjel a Gyár-utca 179. szám alatt lakó *Schwartz* Bernát istállója eddig ismeretlen okból kigyulladt, s a tűzoltók odaadók igyekezete dacára nem sikerült megmenteni az épületet a pusztító elemtől. Két tehén és két borjú a tűz martaléka lett.

* **Bírósági kinevezések.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy 5 Felsője *Hermann* Aladárt, a nagyvárad kir. ítélőtáblához beosztott tanácsjegyzőt a nagyvárad törvényszékhez, *Papp* Károly törvényszéki jegyzőt pedig a *tenkei* járásbíróshoz albirákká nevezte ki. Az új bírák városunk fiatal jogszegenerációjának kiváló tagjai voltak s kinevezetésükkel a bírói kar kiválóan tevékeny tagokat nyert.

* **Arverés a Sziliget-Szinházban.** Ne ijedjen meg kedves olvasónk, nem mondott csődöt a színház; — ugyannyira nem, hogy ha továbbra is olyan telt házak lesznek, mint újév óta vannak, Somogyi Károly nagy vagyont szerez, (?) és a karhölgyek fizetését havonként 20 koronával fel fogja emelni. Nem a Somogyi holmiját fogják az árverés hiénái magukhoz venni, hanem egy kedves, új színészünknek egyetlen ingó vagyonát, — *Krasznay* Bandinak a nickel óráját. Ha már eddig mentünk a pletykázkodásban, megmondjuk azt is, hogy a különös árverés január 6-ikára van kitűzve a Sziliget-Szinház helyiségeibe. Já! így van az, ha valaki adót nem fizet: — működik az adóprás. *Krasznay* Bandi elfelejtett 7 korona adót megfizetni Kolozsvárt. Ergó jött a végrehajtó Nagyváradon s felszólította a művészt; hogy vagy fizessen (t. i. *Krasznay*) vagy foglal (t. i. a végrehajtó.) *Krasznay* kijelentette, hogy az adót már Kolozsvárt lefoglák a fizetéséből, de máskülönben sincs az óráján és jókedvén kívül egyebe. A végrehajtó gondolkozott; s lefoglalta az órát. Ez az ezüstnek feltüntetett nickel óra lesz az árverés egyedüli tárgya. De azért ne tessenek licitálni az árverésen, mert egyik kezdő színésztől értesültünk, hogy szeretne magának egy órát keríteni s mivel most erre itt volna az alkalom, hát nem sajnálna a Bandi órájért — 40 fillért.

* **Rejtélyes holttest.** Tegnap délután a hadapród iskola mögött lévő kukoriczásban már feloszlásban lévő férfi hullát találtak. A helyszíni szemlét *Pataky* rendőrfogalmazó tartotta meg, s megállapította, hogy a hulla körülbelül 50—55 éves férfiúé. Ruházata meg-

lehetősen egyszerű fekete télikabát, világos ruha, új csizma és fekete kalap, mellette tarisznya feküdt tele kenyérral. Egyes szemtanúk állítása szerint már új év napját megelőzőleg látták feküdni a kukoriczásombékok között, s hogy a hulla tényleg több napos, bizonyítja az, hogy erős feloszlásnak van indulva. *Pataky* rendőrfogalmazó legalaposabb kutatása dacára nem sikerült a hulla kilétét megállapítani, sem nyomot nem talált, mely a szerencsétlen ember halálát okozhatta. A rejtélyes holttestet a hullaházba szállították, ahol ma ejtik meg a boncolást, mely a legnagyobb valószínűség szerint a halál okának nyomára fogja vezetni a törvény embereit.

* **A hétről.**

Jövendőmondások az 1902. esztendőre.

— A szabadelvű párt egysége helyreáll.

*

A bécsi zoké-klubban a makaó helyett csak a dominózást engedik meg.

*

Budapest főváros deficitjét *ellüntetik.*

*

— Az udvar a kvóta arányában Budapestre jön lakni.

*

— *Polezner* Jenő nyakravallót fog viselni.

*

Bokor József sóhaja.

— Istenem! A Vigszínház ciklusa csak száz estére terjed! A felét se adhatják elő az én *eredeti* darabjaimnak.

*

Szell Kálmán a törvényt, mely őt az önálló vámtérület előkészítésére utasítja, szükség-törvénynek akarja megszegni. Ugy látszik, azt a közmondást tartja: szükség *törvényt bont!*

Csak most.

— Csak most irigylem azt a hunczut *Kecskeméthy!*

— Csak most?

— Persze! Képzeld el: egy ember, a kihez senki se megy *boldog új esztendőt* kívánni.

Gyermekszáj.

Laczi: Édes apám, mi az a kormánypartí?

Apá: Az olyan ember, kis fiam, a ki mindre azt mondja, hogy: *helyes, jól van!*

Laczi: Ugy-e, a mama *nem* kormánypartí.

*

— A német udvari orvos jelentése szerint a német trónörökösnek 60000 fokos váltóláza van.

(*Kakas Márton.*)

* **A tenkei új főszolgabíró.** Mint tenkei tudósítónk telefonálja, *Werner* Kálmán, a tenkei járás új főszolgabírója tegnap délelőtt érkezett meg székhelyére. A vasúti állomáson a község színejeva kinn volt s örömmel fogadták a népszerű új főszolgabírót. A község nevében az üdvözlő beszédet *Köteles* községi főbíró mondta. *Werner* Kálmán magvas, szép beszédben köszönte meg az ovációt s megígérte, hogy tisztjét, melyre a közbizalom emelte, hűen és pontosan be fogja tölteni.

* **Szétdarabolta a vonat.** Rémes szerencsétlenségről ad hírt telefonon tenkei tudósítónk. A Tenke—kötegyáni vasut estli *vegyes* vonata tegnapelőtt este Tenke és Fekete-Bátor állomások között egy *Tyrr* Krecsun nevű 18 éves mindenestül szétdarabolt. A szerencsétlenséget csak másnap délelőtt vették észre s így a szétrombolott tetemen még két vonat ment keresztül. A megindult vizsgálat eddigi adataiból az tűnik ki, hogy a szerencsétlen fiú öngyilkosságot követett el.

* **Találtatott egy nagyobb összegű betét-ről szóló takarékpénztári könyv.** Igazolt tulajdonosa *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál átvetheti.

Furesza szövetezeti alapítás.

Szívesen látjuk, ha ipari és kereskedelmi téren minél számosabb szövetezet alakul, hogy tagjainak minél több előnyt biztosítsanak, óva kell azonban intenuk oly vállalkozástól, mely eleve is magában hordja a sikertelenség csíráját.

Bármennyire óhajtjuk is, hogy itt e hazában a magyar ipar végre gyökeret verjen és hogy a mi itthon készíthető, magyar iparosok által kerüljön forgalomba, attól mindig óva fogjuk inteni a közönséget, hogy itt külföldi kalandoroknak csak azért juttassanak fényes megélhetést, mert látszólag magyar iparról lévén szó, a közönség annál inkább megtévesztendő legyen.

A napokban Budapesten egy ipari szövetezet alakult meg; már az alapítás első lépései oly körülmények között történtek meg, melyek önmaguk kihívják a legerősebb kritikát. *»Durable«* a neve az új ipari szövetezetnek és célja, hogy a gázfogyasztó közönségnek olcsóbban szállítsa az izzótesteket. A cél tökéletesen elismerésre méltó és ha ezt el lehet érni, mi is mellette vagyunk.

Az Auerék szabadalma ellen irányul a mozgalom. Helyes. Nincs semmi kifogásunk ellene. De elérjük-e ezt egy szövetezettel? Költve hisszük.

A Magyar gázizzófény részvénytársaság évek óta dominál egy a fővárosban, mint a vidéken. E társaság nagy tőke, óriási személyzet felett rendelkezik, gyártmányai is itthon készülnek, a közönségnek is amennyire tudjuk, igyekszik kedvében járni; e társasággal csakis egy hasonlóan gazdag, hasonlóan nagy személyzettel bíró és már jól bevezetett társaság bírná a versenyt felvenni.

Kérdjük már most, lehet-e egy szövetezettel ezt elvárni, mely ez előfeltételek egyikeivel sem bír.

A szövetezet megveszi egy *Kohl* György nevű egyénnek szabadalmát, melynek alapján a gyártást meg akarják kezdeni.

Első kérdés, ki ez a *Kohl* György? Egy Németországból idevándorolt vegyész. Nem jó szántából hagyta el hazáját; hivatalos akták mondják, hogy hazájában, Szászországban a bíróságokkal sok baja volt; később Bécsbe ment; itt sikerült neki két vagyonos embert gázizzótestek gyártásával alaposan félrevezetni, úgy, hogy csakhamar nem volt maradása Bécsben sem. Természetes tehát, hogy azután idejött Budapestre, — hogy bennünket boldogítson. Itt sikerült neki egy fővárosi gyógyszerészt hálózába keríteni, ki néhány ezer forintot áldozott is a találmányra, amelylyel sokra ugyan nem mehetett, mert nem lévén önálló szabadalom, nem is volt értékesíthető, sőt mint ép a napokban volt olvasható, az ezen találmány alapján forgalomba hozott gyártmányokat le is foglalták.

Hogy van az tehát, hogy most ezen találmány alapján mégis szövetezetet alapítanak? Az alakuló gyűlésre meghívták a fővárosi kávézókat és vendéglősöket, kik közül egy sem jelent meg, mert nem volt bizalmuk a vállalkozáshoz.

De nem is lehet hozzá bizalom. Ha olyan ember áll a dolgok élén, ki ellen sok alapos kifogás van, az már egymagában véve elég ok, hogy tőle — távol tartsa magát mindenki. Leginkább távol kell tartani a kis embereket, kiknek azért kell szöveteznie, hogy boldoguljanak, nem pedig azért, hogy károsodjanak. A szövetezet alapja az, hogy részjegyek jegyzése által hozza össze a tőkét, hogy e hatalmas társasággal a versenyt felfegyve? Kikre van ez számítva? A kávézókra, a vendéglősökre, kik megtakarított filléreiket ide adják, csak azért, hogy utóbb a néhány fillérnyi előny fejében tőkéjükkel rut csalódásnak legyenek kitéve.

Az ilyen szövetezetet csak egy már üzemben levő dolog kiaknázására szabad alakítani, ahol már megvan a garancia, hogy a résztvevők nem károsodnak.

De ahol maga a kezdeményező nem meri vagyonát kockáztatni, holott köztudomásu, hogy elég vagyonnal bír, hogy egymaga is könnyen viselhetné az üzem költségeit, ott szövetezet alapításának helye nincs. Sok pénz

veszett el már ily szövetségek révén, sok existenciát pusztult el ily vállalkozásoknál, semhogy nem lenne kötelességünk ez új vállalkozás ellen óvó szavunkat felemleni, annál is inkább, mert igen jól tudjuk, hogy a fővárosban alakuló inszolid vállalatok a vidékre vetik ki hálójukat, ahol rajonganak a szövetséget eszméért, melynek mi kezdettől fogva őszinte barátai és pártolói vagyunk, de éppen a szövetségek hírnevének érdekében azt is szükségesnek tartjuk, hogy csak egy-egy alapon álló szövetséget pártoljon a közönség.

EGYESÜLETEK.

A Kath. kör. választmányi ülése.

A helybeli Kath. Kör. választmánya tegnap tartotta az új évben első ülését.

A gyűlésen *Palotay* László praelátus elnökölt. Jelen voltak: *Dús* László alelnök, *Bereczky* Géza, *Gálbory* Sámuel, *Gabriely* Lajos, *Böszörményi* Géza, *Szűts* István, dr. *Karácsonyi* János, *Tóth* Márton, dr. *Vucskics* Gyula, *Papp* Imre, *Csobánczy* Lajos, id. *Jelinek* Ferencz, *Kelemen* Kálmán és dr. *Imrik* Gusztáv titkár.

Elnök üdvözölte a tagokat az újév alkalmából s a körnek is boldog új évet kíván. Megemlékezik róla, hogy ez évet az alapszabályok szerint tisztújítással kell kezdenie a körnek s annak elkészítéséről mármost kell intézkedni.

Az évi közgyűlés idejét *január 26. d. e. 11 órára* tűzte ki a választmány s erről a tagokat a lapok útján és az egylet helyiségében a fekete táblán értesíti.

A közgyűlést megelőzőleg *január 22-én* tart ülést a választmány, melyen az évi jelentést, a múlt évi számadást és a költségvetést tárgyalja s előterjesztést készít a közgyűléshez a tisztújítás tárgyában.

Dús László alelnök indítványára *Gálbory* Sámuel, *Fetszer* Antal, dr. *Hoványi* Gyula, *Tóth* Márton és dr. *Vucskics* Gyula vál. tagokból álló bizottság küldetett ki a tisztújítás ügyében való jelölésekre.

A rendes folyó ügyek letárgyalása után új tagokul felvették *Nesztor* József ügyvéd, ifj. *Kugler* Albert az Osztrák-magyar bank tisztviselője és *Papp* József.

IRODALOM.

A Magyar Könyvtár decemberi sorozata ma jelent meg, újabb értékes és érdekes füzetekkel gyarapítva ezt a Radó Antal szerkesztette kiváló gyűjteményes vállalatot. A 263. szám *Totsek* Annának, a kiváló írónőnek néhány gyönyörű elbeszélését foglalja össze Orvénny és egyéb elbeszélések címmel. A füzet minden darabját színes nyelv, finom megfigyelés és érdekes mesezövezés jellemzi. A 266—267. szám *Theuriet*-nek, az elsőrangú francia írónak egyik legszebb regényét, a *Virágos Erdő*-t közli *Lándor* Tivadar jeles fordításában. A regény egyszerű, de érdekes mese fonálán rendkívül eleven színekkel festi meg azt az átalakulást, a melyet egy ábrándos ifjú a szerelmi ábrándok és az érzéki szerelem tisztító tüzen keresztül végig él, a míg komoly férfivá érik. A *Virágos Erdő* az ifjuság megható szimbóluma. Nagyon érdekes füzete a sorozatnak a 264—265. szám, *Tolsztoj*-nak megrázó népdramája: A *Sötétség* Országa, melyet *Szabó* *Endre* kiváló magyartításában közöl a M. K. E. népdrama szenzációs sikert aratott a legnagyobb európai színpadokon, s mint olvasmány tiszta fényt vet az orosz nép szellemi sötétségére s a nagy orosz író új erkölcsstanára. *Tolsztoj* e művében ép oly nagy drámáinak mutatkozik, mint a

milyen nagy a regény terén. A M. K. eddig megjelent számainak teljes jegyzéke bármely könyvkereskedésben ingyen kapható. Ugy e számok, valamint az eddig megjelent számok külön-külön, vagy a teljes M. K. egyszerre, részletfizetésre megrendelhető a kiadónál, a *Lampel-Wodianer-féle* udv. könyvkereskedésben, Budapest. VI., *Andrássy-ut 21.*

TANUGY.

A kath. Tanító- és Tanítónő-képző Intézetek képezítő-, magán-, osztály-, felvételi-, pót- és javító-vizsgálati Szabályzata.

A dr. *Steinberger* Ferencz apát-kanonok elnöklété alatt működő magyar kath. tanítók országos bizottsága hosszas és beható tanulmányozás után, melybe az összes képezői igazgatóságok is belevonáltak, most a fent jelzett címen egy tervezetet küldött fel a magyar kath. püspöki-kar minden egyes tagjához.

E tervezet, ha a püspöki kar elfogadja és szentesíti, a képezőknél ma uralkodó nem egyöntetű, sőt ingadozó eljárást határozott irányba tereli.

E tervezet tanítói szakképzést olyan mértékben iparkodik már a tanítói képezítő vizsgálatnál megvalósítani, amely mértékben azt sem a kath. képző-intézeteknél jelenleg érvényben levő, sem pedig az állam által legújabb kiadott képezítő-szabályzatban nem találjuk.

E tervezet kikerüli az állami képezítő-szabályzatnak a szaktekintélyek által egyhangulag elítélt azon nagy hibáját, hogy a szóbeli vizsgálatot a sok tantárggyal túltömötté tette, továbbá felülmúlja e tervezet az állami szabályzatot a nemzeti jellegű tárgyak kiemelésével, valamint a gyakorlati ügyességet kívánó tárgyak alól való esetleges fölmentéssel, különösen pedig azáltal, hogy a gyakorlati tanítás fontosságának érvényre emelésével a tanítói képezítés szakszerűségét minden eddigi szabályzatnál jobban meghatározza. Örömmel vetjük e füzetet, mert valóban itt az ideje, hogy kath. intézeteink függetlenségét és önálló fejlődését nem az állami intézkedések egyszerű utánzása, hanem önálló és minden ízében kath. elvektől áthatott intézkedések irányítsák.

MULATSÁG

FARSANGI NAPTAR.

Január 8. Jogászbál a Kereskedelmi Csarnokban.
Január 11. Középiszkolai ifjuság próbabálja.
Január 12. Ipartestületi ifjusági táncestélye.
Január 18. Kath. Legényegylet bálja a Zöldfában.
Január 25. Gyorsirók táncestélye és hangversenye.
Febr. 2. A 48-as Népkör táncestélye.
Február 8. Katolikus kör bálja.

Farsang.

Arra az öt-hat hétre, még a farsang tart, leány szeretnék lenni. Persze csak szép és fiatal leány, de azért már a hosszú szoknyás körben.

Királynők valamennyien.

Az ő kedvükért minden fiatal ember elfelejti a becsületet, lassu bandukolást s zene-szóra elegáns tánczlelésekben méri körül minden bál estén a Kereskedelmi Csarnok disztermének kerületét. A papa elfelejti, hogy haragudják egy-egy báliruha-számla kifizetéséért, holott máskor, régen a hatást is

atjai intelmek közt nialványozta ki irkára. Es a mama, a jóságos tekintetű mama, a ki hajdan 9 óraker gondosan aludni küldte a kis leányt, most vitézül virraszt mellette egész éjen át, pedig — s ezt nyugodtan elmondhatjuk — ő a legkevesebbet mulat. De nem is törődik vele; mikor hazamennek, csak egy kérdése van a fáradt kis leányhoz:

— Jól mulattál, kicsikém?

S olyan boldogan hallja a választ:

— Mamám, nincsenek kedvesebb emberek, mint a nagyváradi ügyvédjelöltek, jogászok és katonatisztek!

A leányok körül forog ilyenkor az egész világ, ők a napok, mi pedig szegény kis bolygók, kiknek jól esik, ha mosoly alakjában egy-egy sugár esik rájuk.

Az idej bállok nem a számmal, hanem a fényvel fognak tündökölni. Elegáns lesz különleg valamennyi s olyan hölgyközönség igérkezett rájuk, a minő ritkán szokott a bálozó idényben felvonulni. Minden kedvező tünet összetalálkozott arra, hogy igazán kitűnő bállok legyenek. Legjobb, legkedvesebb és legelegánsabb a katolikus kör feb. 8-iki bálja lesz, melyet a rendezőség igazi elit bálnak tervez. Ez fogja berekeszteni a bál szezont, míg méltó megnyitó a jogászbál lesz január 8-án. A jogászbálról minden előleges dicséret fölösleges. Dicsérni fogja az önmagát, mert hiszen ez lesz az idén az első bál s ugyan ki ne menne el az első bálra? Akkor biztos, hogy onnan a kis leány édes emlékekkel eltelve távozik s boldogan sutfogja a mama fülébe:

— Mamám, azt hiszem, minden jó tánczos vagy jogász, vagy jogász volt, vagy jogász lesz.

Meghívó. A nagyváradi kath. Legényegyesület 1902. január hó 18-án a »Zöldfa« szálloda nagytermében *zárkörű táncestélyt* rendez. Személy-jegy 2 kor. Család-jegy 4 kor. Kezdeté 8 óraker. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendező-bizottság. Meghívó kívánatra előmutatandó. A zenét Hamza Miska zenekara szorgálatja.

Jogászaink bálja. Alig egy pár nap s városunk fészlő rózsabimbói megteszik az első lépést a sima parketten a fess jogászyerek karján. A jogász bál, melynek pusztá hallása sok leányzó szívét hozta izgalomba, *e hó 8-án* este 9 óraker lesz megtarva, a mikor fehér nyakkendő, fekete frakkos, elegáns jogászaink meggyitják az idej rövidke farsangot. A fekete népség gyantázza a vonót, hogy legalább is olyan tüzzel huzhassa »Nem ütök a jogászt agyon!« a milyen tüzzel szokta a váradi jogász tánczolni a csárdást kivilágos-kivirradtig. Fess, sikkos fiúk, jó kedv, jó czigány! . . . Kell-e ennél több? S hogy ez a három meg lesz, arról kezeskedik a rendezőség.

Az iparos ifjak mulatsága. A nagyváradi iparos ifjuság daloskőre január hó 12-én, vasárnap este a Zöldfa-szálloda nagytermében tartandó báljára nagyban készülnek az egylet helyiségében minden este nagy próbákat tartanak. Gerencsér karuagy vezetése alatt szebbnél-szebb dalokat fognak előadni. Különös figyelmet érdemel a műsor, amely igen élvezetes lesz. A közönség mindent találand rajta, amivel szórakozzék. Lesz monolog, szavalás, vegyes kar, páros ének, kuplék, dalárda, szóval igazán megérdemlik a derek dalosok, hogy sikertőljön az idén a báljok, amelyért sem költséget, sem fáradságot nem ki-mélnék s mindent elkövetnek a tánczosok mulattatására. A rendezőség ez uton hívja fel a közönséget, hogy a kik nem kaptak meghívót, de arra igényt tartanak, forduljanak az egylet Szt. László-téri helyiségében levő gondnokhoz, mert a rendezőség arra is felügyel, hogy csakis

azok jelenhetnek meg a mulatságon, kiknek meghívójuk van. A zenét a Bura testvérek szolgáltatják.

Igazságszolgáltatás.

Színházi jogeset.

Furcsa perben döntött a napokban a hamburgi felelősségi bíróság. Ugyanis egy idegen amatőr, a ki Hamburgban átutazóban volt, két ülőhelyre váltott jegyet az Operába. A helyek oly rosszak voltak, hogy az idegen és felesége nem láthattak semmit sem abból, a mi a színpadon történt. A dolog annyira bosszantotta emberünket, hogy pert indított a bíróságnál az Opera igazgatósága ellen a két jegy árának visszatérítése miatt. A bíróság szakértői szemlét rendelt el, melynek folyamán csakugyan konstatálták, hogy a perben idézett két helyről nem látni a színpadra, a minek következtében a bíróság az Operát elmarasztalta. Felelősség következtében az ügy a felelősségi bíróság elé került, mely az ítéletet megerősítette azzal az indoklással, hogy a színházlátogatónak joga van azt igényelni, hogy ne csak hallja, de lássa is azt, a mi a színpadon történik.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: d. u. Ördög mátkája.
este: Görög rabszolga.
Hétfő: d. u. Goldstein Számi.
este San-Toy.

A »Jogászélet«-ből, Karácsonyi Aladár 4 felvonásos bohózatából tegnap tartotta meg a rendelkező próbát Pintér Imre. Már az első próbán jóízűt mulattak a szereplők az egyes fordulatokon, a bohókás ötleteken, melyek az egész darabot lépten nyomon kísérik.

A darabhoz megfelelő zenét Várady Aladár írta s az első felvonás »Gólya jogász« indulója, továbbá Amon Margit jogász csárdása előreláthatólag csakhamar a bálteremben is hódítani fog. A Jogászélet 9-én, csütörtökön kerül színre.

Az ember tragédiája, melyet Somogyi Károly pazar fényűzéssel állítat ki, e hó vége felé kerül színre a Szigligeti-színházban.

A darab előadásának késését Eltető Gyula színházi festő veszedelmes lábbaja okozta, aki két hete fekvő beteg. A remekmű mind a 14. képre ő festi a diszetteket, melynek készítését épp betegsége miatt abban kellett hagyni. A kasszós munkákat Csátár Győző és Bajor György, az új jelmezeket Ferencz József főruhátárnok készítették.

Gascognei nemes. Suppénak kedves zenéjű operettje, melyet a közelmúltban szép sikerrel újítottak, került tegnap este újból színre. A szereplők általában tetszettek. Székely Irénnek (Méry) remek szép énekszámait ezuttal is taps fogadta. Amon Margit bájos Cascarita, Pintér Imre pedig pompás gascognei nemes volt. — A II-ik felvonás rokkadálát megismételtették, miért dicséret illeti a karhölgyeket.

Csiki Gergely. »Czifra nyomorúság« színművének sikerén felbuzdulva Somogyi Károly a jövő hét elejére a »Buborékok« című pompás vígjátékot tűzte ki. A páratlan vígjátékot, mely Csikinek egyik legzseniálisabb alkotása s mely elsőrendű szereposztásban kerül színre, ezuttal is ajánljuk a közönség szíves figyelmébe.

Eleméry Klárka harmadik felépése. Tekintettel arra a rendkívüli érdeklődésre, mely a »Nebántsvirág« második előadása iránt nyilvánult, több mint valószínű, hogy Eleméry Klárka kisasszony harmadszor is megismétli vendégfellépését.

Tolstoj Leo világhírű színműve, **A sülét-ség országa**, mely mindenütt nagy hatást ért el a maga verizmusával, a jövő héten kerül színre először színházunkban. A darabban, melyet Peterdi Sándor rendez, részvesz csaknem az egész drámai személyzet.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 99.

Idénybérlés 92.

Ma, vasárnap, 1902. január 5-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

Az ördög mátkája.

Népszínmű.

este 7 órakor, rendes helyárrakkal

Görög rabszolga.

Operett.

S Z E M E L Y E K :

Heliódorus, bűvész	— — —	Bérczi Gyula
Aspasia, leánya	— — —	Amon Margit
Antónia, hercegné	— — —	Székely Anna
Marcus Pompónius	— — —	Füredi József
Archias, szobrász	— — —	Dési Alfréd
Diomed, görög rabszolga	— — —	Pintér Imre
Iris	— — —	Lányi Edith
Melanopis	— — —	Benkő Jolán

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első emeleti páholy 6 fr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnítás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, január 6-án

délután:

GOLDSTEIN SZÁMI.

Bohózat.

Este:

SANTOY.

Operett.

REGÉNY-OSARNOK.

A Polanieczki-család.

Írta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona.

57

— Ez a római levegő részegítő hatással van reám. Otthon nem kívánok egyebet az életből, mint a mennyit nyújt, itt üresnek érzem a lelkemet. Magam sem tudom talán, mire vágyom. A végtelen előérzete gyötör. Jobb otthon maradni, mint tekenősbéka a maga házában.

Polanieczki komolyan felelt: — Ez az életmód kielégítheti a tekenősbékát, de nem a paradicsommadarat, a mely megpihenni egy ágon sem képes.

— Igaza van. — nevetett Osnowska asszony, — repülni folyton az ég felé.

Elhallgattak. Osnowski egyhanguan magyarázott tovább s Stas szinte sajnálkozva gondolt arra, hogy tényleg nem Annette asszonyhoz illő férj.

A nap nyugovóra hajlott, mikor hazafelé indultak. A fák hosszu árnyéka végigfeküdt az

uton, s az Apenninek távoli hegysorozata rózsaszín párafelhőben uszott. San Paolo templomtornyában megkondult az estharang. A béke és meghatottság kifejezése, mely Mária arczán tündöklött, meglepte Stast. Bizonyára régi szokás szerint a harangszóra gondolatban elmondja az angyali üdvözetet. A hit ereje sohasem tűnt föl neki oly hatalmasnak, mint ma, az Örök város közelében. Szóltak a harangok. Az est békéje uralta a tájat s Mária titkon imádkozott. Stas szótlanul, gondolatokba merült. Osnowska asszonyt semmi sem érthette volna úgy, mint ez a szórakozottság. Hidegen búcsúzott tőle. A hirtelen változás meglepte Polanieczkit!

— Vajjon megbántottam-e vagy csak a hódítás újabb fegyvere ez? — elmélkedett s Mária-hoz fordulva kérdezte:

— Mit tartasz Osnowska asszonyról?

— Hogy Swirskinek igaza lehet! — felelt az.

VIII.

Polanieczkinek sem sikerült visszanyerni Osnowska asszonyt. Ha találkoztak, hidegen váltott néhány szót vele. — Mi baja lehet? — töprenkedett Polanieczki. — Ha Annette asszony huszonnyolcz helyett ötvenéves lett volna, kétségtelenül vizsgálatdótt volna Stas, de szép asszonytól rosszul esik az efféle.

Egy este Swirski műtermében melegen érdeklődött a mult este színházi előadásának részletei iránt. — Kísérjen le kocsimhoz, — kérte Stast, — addig is elmondhat egyet-mást.

Az előszobában magára vetette köpenyét. — Nem találom az övszalagot, — mondta. — Ugyan segítsen, kérem!

Polanieczki hozzáhajlott. A közelség el-kábította. Annette lehelete, ruháinak illata fejébe szállt.

— Miért haragszik? — sugta a szép asszony. — Miért a neheztelem? Baráti lelkekre oly nagy szükségem van. Megbántottam volna?

Polanieczki megtalálta az övszalagot. Visszalépett s a diadalérzet melegegésével mondta:

— Nem bántott meg, asszonyom, de nem is bánthatna soha!

Mint tennisznél a labdát, úgy vágta vissza Osnowska asszony a sértést.

— Az emberek általában oly közönyösek előttem, hogy nem is tudom, ha megsértem őket! — S rövid fejbólintással távozott.

— Vagy úgy! — elmélkedett Polanieczki győztes mosollyal. — Itt sokra mehetne az ember!

A lemondás nagy és nemes áldozatnak tetszett. Szinte bánta, hogy el nem dicsekedhetik vele s tudta, hogy Mária, ha elmondaná is, csak természetesnek vélné eljárását. Feleségének ártatlan arczára tekintve, megjegyezte:

— Minő más asszony! Ebben bizhatsz!

Ezen gondolatban a dicséret mellett ideges sajnálkozás is rejlett. Ez a szív csakis az övé, — mit gondoljon tehát szüntelen vele! S Annette asszony újra foglalkoztatta képzeletét.

IX.

Varsóba érkezésük utáni napon Polanieczki és Mária Bigieléknél ebédeltek.

— Zawilowski is itt lesz, üzletházunk új levelezője, — mondta Bigiel.

— Melyik Zawilowski? Csak nem a költő?

— De az. A költészet nem ad kenyeret. Ajánlkozott s én alkalmaztam. Három nyelvet beszél, de bevallotta, hogy azt sem tudja, mi az üzleti levelezés. Nyelcz nap alatt majd beletanul.

A költő néhány pillanat mulva belépett. Magas, huszonötéves ember volt; megjelenésében semmi sem árulta el a kiállott küzdelmeket.

A barátságos fogadtatás hamar eloszlatta merov tartózkodását, a melylyel jelezni akarta, hogy nem tartja magát másnak, mint a Bigiel üzletház alkalmazottjának. Retteggett attól, hogy nevétségessé válik, mint a Parnassus számtalan fiatal jelöltje, a kik egy-egy költemény öntudatában, arczakra erőltetik az ihlettség átszellemült komolyságát.

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

A pápa beteg.

Budapest, jan. 4. (Saját tud. táv.) Mint Rómából jelentik, XIII. Leó pápa Ő Szentségének állapota fölötté aggasztó. Kedd óta nagyon rosszul érzi magát, folyton ágyban fekszik, rendkívül gyöngé, ki van merülve teljesen; felgyógyulásához kevés a remény, rövid időn belül bekövetkezheto katasztrófától lehet tartani.

Magyarigeni mandátum.

Budapest, január 4. (Saj. tud. táv.) *Muntyán* nemzeti párti visszalépése folytán *Vernert* választották meg a magyar-igeniek egyhangulag országgyűlési képviselőnek.

Az osztrák-magyar bank állása.

Bécs, január 4. Az osztrák-magyar bank állása 1901. december hó 31-én: Bankjegyforgalom 1,584.934.000 korona (+99,078.000 korona), érczkészlet 1.448,070.000 korona (-1,799.000 korona), váltótárca 335,055.000 korona (+58,978.000 korona), lombardüzlet 66,347.000 korona (+8,936.000 korona) és adómentes bankjegytartalék 233,526.000 korona (+98,066.000 korona. (M. T. I.)

Petőfi koponyája.

Budapest, jan. 4. (Saj. tud. távir.) A nagyszabeni muzeumban őrzött s állítólag Petőfi koponyájának vélelmezett koponyára vonatkozólag *Ferenzi István*, a nagyszabeni főgymnasium tudós igazgatója a „*Magyarország*”-nak sürgönyözött a mai nap. Röviden a mit egy sürgöny terjedelme engedhet, ki fejt, hogy a kérdéses koponya Petőfié egyáltalában nem lehet, senki erről semmit sem tud, pedig mint jelzi öreg eltes tanártársaim ezen koponyának ide kerülésére világosan emlékeznek. Megjegyzi végül, hogy a költő király által jelzett ismeretjel sem észlelhető rajta, a szemfog ugyanis *rendes* növésű.

Az abrudbányai mandátum.

Budapest, jan. 4. (Saj. tud. táv.) *Barabás Ábel* abrudbányai függetlenségi jelölt fellépésétől *Tiszák* határozottan megrettentek. Atkozzák még azt a pillanatot is, mely újból egy *Barabást* hozott a nyakukra. *Szeretnék lerázni az erős ellenfelet, de nem sikerül.* Terrorizálják az abrudbányai bányahivatalnokokat, de aligha lesz ezen gyöngé fegyvernek eredménye, mert a függetlenségi pártja meglehetősen erős s a vidéken *Barabásnak* kiterjedt rokonsága van.

Török-szerb kereskedelmi szerződés.

Konstantinápoly, jan. 4. Graics szerb követ lépéseket tett a nagyvezírénél és a külügyminiszternél arra nézve, hogy a porta válaszoljon a függőben hagyott új török-szerb kereskedelmi szerződés megkötése ügyében a szerb megbízottak által néhány hónap előtt tett javaslatokra. A kereskedelmi szerződés revízióját azért határozották volt el, mivel a minisztertanács vonatkozott egy a határvidékre vonatkozó vámegegyezményt, a mely a kereskedelmi szerződés függése lett volna. ei-

fogadni. — Tegnap megkezdtek a tárgyalásokat a Görögország és Törökország közt kötendő kereskedelmi szerződés ügyében. A megbízottak legközelebbi összejövetelét az orthodox ünnepnepok utána halasztották. (M. T. I.)

Életont főhadnagy.

Budapest, jan. 4. (Saját tud. táv.) Bécsujhelyből jelentik, hogy ma este *Koos Kálmán* honvéd főhadnagy tiszti szolgálja éppen abban a válságos pillanatban lépett a szobába, midőn a főhadnagy revolverrel akart véget vetni életének. A szolga nem veszté el lélekjelenlétét s egy szempillantás alatt kicsavarta a fegyvert a főhadnagy kezéből, megakadályozva szándékának keresztülvitelét. A főhadnagy azonban ugylátszik annyira megbarátkozott a halál gondolatával, hogy felszakítva az ablakot, leugrott az emeletről. Súlyos sérülést szenvedett, állapota életveszélyes.

Kinai ügyek.

London, jan. 4. A Times jelenti Sanghainál: A tartományok alkirályai egy emlékiratban azt tanácsolták a császári kormánynak, engedje meg *Shengnek*, hogy a külföldi bankokkal 5,100,000 taelnyi kölcsön felvétele ügyében tárgyalásokat folytasson. Ez az összeg a folyó évi július hónapban esedékes kártérítési részlet kifizetésére szolgálna. (M. T. I.)

A búr háboru.

London, január 4. Mint a Reuter-ügynökség Pretoriából december 31-éről értesül, *Bruce Hamiltonnak* sikerült egy éjjeli menetelés után egy búr tábor el-foglalnia. A búrok észrevették az angolok közeledését és legnagyobb részük a határon át a Szvazi-földre menekültek. Huszonkét búrt azonban elfogtak és 50 kocsit és 500 marhát zsákmányul ejtettek. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900: XVI. t.-cz alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségpénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenfelé igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkásnak — a föld népének — ezt a leghívőbb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elnevezték a *szegény ember törvényének*, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerete azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát afelől, hogy előregedésére, munkaképtelensége idejére, nem kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a *segítő-pénztárnak*. Kinek-kinek kényére hagyja, hogy *beiratkozik-e* vagy nem iratkozik be a segítő-pénztárba. A törvényhozás bölcsen járt el, a midőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvény segíteni.

A józan magyar munkás *saját sorsának maga a kovácsa*. Nem szereti a minden áron való gyámkodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védszárnnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávobibb vidékein is milyen nagy gonddal ápolja és istapolja azokat

a gazdasági munkásokat, kik segélyére szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt *760 földmives* jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkényéren tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családoknak.

A beállott baleset a segélypénztár tisztehat tagját, a megejtett orvosi vizsgálat szerint mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részeseül a törvény által előírt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kisétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonyítva az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma oly gyorsan emelkedik. Mert tekintve attól, hogy az 1900: XVI. t.-cz. 8. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cselédek száma mintegy 500.000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a tízezerháromezret.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonyítva arra a királyi hercegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a különféle kulturális pénzüzeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. Es bizonyítva ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150.000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népét támogassa, istápolja.

Vállalkozók tudomására. A nagyváradi honvéd hadapródiskola parancsnoksága versenytárgyalást tart különféle átalakítások, kovács és patkoló helyiségek, újrató készítésére. Az ajánlatokat január 30-ig kell beadni.

Agrár-bank Zágrábban. Zágrábban egy *Agrár-bank* létesült. A bank létesülése, mely nagy nehézségekbe ütközött, jó részt a katolikus papságnak köszönhető. A 800.000 korona alaptőke közül *Fosilovics György* zágrábi érsek 50.000 koronát, a zágrábi főkáptalan szintén 100.000 koronát írt alá. Az alakuló gyűlésen dr. *Derencsin* által előterjesztett alapszabályokat elfogadták s a bank nem sokára megkezdheti működését, mely különösen a *kisgazdák érdekeit* óhajtja szolgálói.

SZERKESZTOI POSTA.

Deér. Kaposvár. Megérkezett. Köszönet. Ezzel a mult év rendben van.

A „TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken . . . 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak } anyakönyve, diósgyőri
Egybekeltek } papíron.
Meholtak }
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és utányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vince intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezércsikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Lilomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-fele liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda részvénytársaság

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok, körlevelek, falragaszok, hirdetések, részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek, pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok, meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok, névjegyek, tánczrendek, palaczkfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések, levélpapírok és borítékok, valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhatósággal jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.
2. Megtértek jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.
5. Szertartás szerinti vagy házasságok jegyzéke.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.
9. Kereszteltek }
10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
11. Meholtak } papíron.

12. Bevételek }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }
16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.

17. Meholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.

19. Iskolai jelentés.

20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek }
22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.

23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.

Kélek Jenő és Társa

Tőzsde jelentése

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Értéktőzsde

Budapest, január 4.

Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Allamvassal	624 50
Rimamurányi	416.—
Magyar jelzálog	483.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Havártdók.

Budapest, január 4.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.30
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.93
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde 1902. január 4-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118.50
Magyar koronajárdék	94.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.35
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.70
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyitremény-sorsjegy-kölcsön	177.—
Tiszszabályozás és szeredi sorsjegyek kölcsön	147.50
Osztrák járadékpapírban	98.85
Osztrák járadék ezüstben	98.80
Osztrák járadék aranyban	118.90
Osztrák korona járadék	96.—
Osztrák államsorsjegyek	142.—
Osztrák magyar bank részvény	15.90

Magyar hitelbankrészvény	663.50
Osztrák hitelintézet részvény	641.25
Párisi vista	95.10
30 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Némethirodalmi márká	117.15
London vista	239.15
20 márkás arany	23.41

Marha ártáblázat 1901. decz. hó 31-ről.

Egy pár első rendű jármás ökör 620—700, egy pár másodrendű jármás ökör 520—590, egy pár harmadrendű jármás ökör 250—500. 1 drb fejős tehén 100—230. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 120—180, 1 drb. veres borjú 30—50, 1 drb. fél éves borjú 40—56, 1 drb egy éves borjú 46—74, két éves borjú 68—200. 1 drb hizott sertés 74—130, 1 pár fél éves 30—38, 1 pár egy éves sertés 42—68, 1 pár két éves sertés 74—106. 1 drb igás ló 160—240, 1 pár ökörbőr 40—52, 1 pár tehénbőr 26—36. 1 pár bojubőr 10—22, 1 pár lóbor 10—20.

Forgalmi kimutatás 1901. évi decz. hó

31-ről. Tiszta buza körülbelül 600 hltr, kétszeres buza 120 hltr, rozs 200 hltr, árpa 100 hkl. zab 140 hltr, tengeri 400 hltr, burgonya 370 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 330 drb, félhizott 350, sovány 95, süldő 380, malac 182, hizott marha 21, jármás ökör 240 fejős tehén 220, borjú 190, bivaly —, juh és kecske —, ló 244.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

10498—I.—901.

Arverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbíró mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy T. Thury Ignác végrehajthatónak Popa Vaszali kiskoru és társai végrehajtást szenvedettek elleni 14 kor. tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a belényesi kir. járásbíró területén levő s fekvő farkaspataki 89. sz. tkvben A I. 118, 248. 360. hrsz. ingatlanból kisk. Popa Vaszali, kisk. Popa Évát, kisk. Popa Gergelyt és kisk. Popa Annát megillető 1/3-ed jutalékára a C. 1. rsz. alatt Bergye Anna javára bekebelezett kiakmóntény érintetlen hagyása mellett 731 korona, a farkaspataki 157. sz. tkvben a + 386. hrsz. a foglalt ingatlanra az árverést 43 kor. ezennel megállapított kikáltási árban eirendeltes hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi január hó 21-én d. e. 9 órakor Farkaspatak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fog. Arverezni szándékozóknak tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 730 kor. 10 fill. és 4 kor. 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez leteni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Belényes, a kir. járásbíró mint tkv. hatóságnál 1901. december 5-én.

Petrovics Ferencz.

kir. albiró.

Szálloda és vendéglő átvétel.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy a *Nagy-Szalonta város tulajdonát képező*

„Korona“ szálloda és vendéglőt

1902. évi január hó 1-én átveszem.

Mint a »Tenkei Gyógy-Fürdő«-nek több éven át volt bérlője, a fürdővendégek becses megelégedését voltam szerencsés kiérdemelni, ugy ez alkalommal is, amidőn oly szerencsés vagyok, hogy a városi már nevezett „Korona“ szálloda és vendéglőt több évekre bérbe vehettem, oda fogok törekedni, hogy kitűnő konyhám, jó olcsó és elsőbb minőségű ermelleki és magyarádi boraim, kitűnő és tisztán kezelt ujonnan felszerelt egészséges szobáim és minden irányban pontos és lelkiismeretes kiszolgálással oda fogok törekedni, hogy a t. vendégeim bizalmát itt is kiérdemeljem.

Teljes tisztelettel

Szabó Imre

Nagy-Szalonta,

a „Korona“-szálloda és vendéglője bérlője.

Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt
beszerezni!

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa czég,

225-0-152

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Kitűnő saját termelésű borok

kaphatók lakásomon üvegezten a következő árban:

1. Ujbor (Nagyvárad) karcos) 1 liter palack nélkül . . . 32 kr.
2. Ó asztali gyoroki fehér bor 1 liter . . . . . 42 kr.

Finom fajborok:

3. Kadarka (szemelt vörös bor) 1 liter palackkal 1 frt — kr.
  4. Cabernet » » » 1 liter » 1 frt 10 kr.
  5. Szilváni » fehér pecsenyebor 1 liter » 1 frt 10 kr.
  6. Sauvignon » » csemegebör 1 liter » 1 frt 20 kr.
- 10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállítatok, 1/2 literes üvegek a 3, 4, 5, 6. sz. borokból fele árban kaphatók.
Ugyanezen borok hordóban III.-enként tetemesen olcsóbban számíthatnak.

Telefon-szám 406.

230-11-0

Molnár Lajos,

Schlauch-tér, 18.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléséknél.

Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapestén.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudólstadt.

